

Kommunal rutine ved bekymring for at barn opplever vold eller overgrep

Formål: Ansatte skal oppdage og melde fra ved mistanke om at barn er i risiko eller utsettes for vold i nære relasjoner.

Omfang/virkeområde: Gjelder for alle ansatte i Gjesdal kommune.

Ansvar: Hver enkelt ansatt har et selvstendig ansvar for å melde fra til barneverntjenesten ved mistanke om at barn utsettes for vold, alvorlig omsorgssvikt, lever med vold eller har alvorlige atferdsvansker (§ 6-4 i lov om barneverntjenester).

AKTIVITET/BESKRIVELSE

Barns rettigheter

Barnekonvensjonen gir barn egne rettigheter, og er en del av norsk lov. Barn har blant annet rett til utdanning, helsehjelp og vern mot vold. En annen viktig rettighet er at barn skal bli hørt i saker som gjelder dem. FN's barnekonvensjonsprinsipper om barns rett til informasjon, til å bli hørt, beslutninger til barnets beste og barns rett til privatliv, skal ivaretas. Alle handlinger og beslutninger som angår et barn, skal gjøres til barnets beste. For å vurdere hva som er til barnets beste, må de tre prosessrettighetene først sikres:

- Retten til informasjon
- Retten til privatliv
- Retten til å uttale seg fritt

Barns rettigheter **skal** ivaretas i hele prosessen fra en uro/bekymring til handling/oppfølging.

NÅR DU ER BEKYMRET FOR AT BARN OPPLEVER VOLD/HAR ØKT RISIKO FOR VOLD

1. Vurder bekymringen din: Hva har du sett eller hørt? Hva har vedkommende sagt eller gjort? Vær nøye med å skille hva som er fakta og hva som er egne vurderinger. Snakk med barnet og sikre at barnets rettigheter ivaretas. Tilpass til barnets alder og modenhet.

2. Drøft bekymringen med leder: Momenter i drøftingen kan for eksempler være hvilken type vold og omfang. For ytterligere anonym drøfting/veiledning kan du kontakte barneverntjenesten i Gjesdal på tlf. 51 61 43 50, politiet eller [konsultasjonsteamet mot vold og seksuelle overgrep i Sandnes.](#)

3. Informasjon til barnet: Informer barnet om beslutningen som tas når det gjelder videre oppfølging av situasjonen barnet er i. Ved motstand og utrygghet hos barnet, skal det brukes tilstrekkelig tid for å skape en trygg prosess.

4. Ikke informer foresatte: Ved mistanke om vold i nære relasjoner, skal ikke foresatte informeres. Foresatte skal heller ikke informeres dersom en beslutter at melding sendes barneverntjenesten. Det er viktig å ivareta barnets sikkerhet. Ved å informere foresatte om mistanken, kan vi risikere å utløse ny eller alvorligere vold, og barnet kan bli instruert til å ikke fortelle. Det er barneverntjenesten og evt. politiet som vurderer når og hvordan foresatte informeres. Melder bør ha dialog med barneverntjenesten for å avklare egen rolle/kontakt med familien fremover.

5. Meld fra til barneverntjenesten: Eventuelt ring barneverntjenesten i Gjesdal tlf. 51 61 43 50 for å drøfte saken anonymt. I samtalen avklares det om det er en akutt/hastesituasjon som håndteres umiddelbart, eller om det skal sendes ordinær skriftlig bekymringsmelding. Avklar med barneverntjenesten hva som blir din rolle videre, og hvilken informasjon som skal gis til barnet. [Bekymringsmelding til barneverntjenesten](#)

NÅR DET ER AKUTT/HASTESITUASJON

Når du er bekymret for at barnet akutt blir skadet, er det viktig å huske på avvergeplikten (straffelovens § 196). Du kan avverge ved å varsle politi, barnevern eller på annen måte søke å forhindre at handlingen skjer. Når du skal avverge vold eller overgrep, er det viktig å samarbeide med den det gjelder – om det er et barn, en ungdom eller en voksen. Dialog og samarbeid må selvsagt tilpasses alder og modenhet, og vil kunne avhenge noe av hvor akutt situasjonen er. Det kan likevel være nyttig å ha som utgangspunkt at barn og voksne har samme behovet for informasjon, trygghet og kontroll over egen situasjon.

Barneverntjenesten i Gjesdal dagtid: 51 61 43 50
Barnevernvakten (kveld/natt/helg): 905 41 321
Politi: 02800

[Avvergeplikten](#)

NÅR BARN FORTELLER OM VOLD I NÆRE RELASJONER

1. Ta imot barnets historie, og ivareta barnet på best mulig måte.

2. Informasjon: Informer barnet om beslutningen som tas når det gjelder videre oppfølging av situasjonen barnet er i. Ved motstand og utrygghet hos barnet, skal det brukes tilstrekkelig tid for å skape en trygg prosess.

3. Meld fra til barneverntjenesten: Eventuelt ring barneverntjenesten i Gjesdal tlf. 51 61 43 50 for å drøfte saken anonymt. I samtalen avklares det om det er en akutt/hastesituasjon som håndteres umiddelbart, eller om det skal sendes ordinær skriftlig bekymringsmelding. Avklar med barneverntjenesten hva som blir din rolle videre, og hvilken informasjon som skal gis til barnet.

[Bekymringsmelding til barneverntjenesten](#)

NÅR FORESATTE FORTELLER OM VOLD I FAMILIEN

1. Informasjon fra foresatte, f.eks.

- Ansatte får i samtale kjennskap til at det utøves vold mot barn, eller at barn er vitne til vold i hjemmet.
- Foresatte svarer bekreftende på spørsmål om de slår barna, eller forteller om oppdragermetoder som vi vurderer som vold.

2. Dette gjør du:

- Still oppklarende spørsmål for å sikre at du har oppfattet beskrivelsene riktig.
- Utforsk foreldrenes begrunnelser for volden.
- Snakk om at vold er skadelig for barn, at det ikke er lov, og at du har plikt til å melde fra.
- Informer om at du vil drøfte saken med barneverntjenesten, og gjør gjerne dette sammen med foresatte.
- Vurder om det er behov for å sikre at barnet blir beskyttet mot ytterligere vold. Dette drøftes med barneverntjenesten.

NÅR FORESATTE FORTELLER AT DE TIDLIGERE HAR OPPLEVD VOLD

Foresatte som selv har blitt utsatt for vold, overgrep og krenkelser, kan bli spesielt utfordret i foreldrerollen. Hvis du som ansatt får kjennskap til at foresatte har slike erfaringer:

- Snakk med foresatte om hvordan de opplever at dette påvirker dem som foreldre i dag/eller som kommende foreldre. Ha dialog rundt hva de synes er utfordrende og hvilke strategier de bruker i hverdagen. Spør om barna har opplevd/opplever vold.
- Avklar om det er behov for oppfølging, drøft evt. med andre instanser.
- Bidra til at familien får oppfølging ved behov.

Vedlegg:

[Bekymringsmelding til barnevernet](#)

[Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2022-2025](#)